

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, dnia 08.07.2002 r.

DDF1-411/49/01/MP

DECYZJA nr DDF - 37/02

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319 ze zm.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydaje zgodę na dokonanie koncentracji polegającej na przejęciu przez Provimi Polska Holding Sp. z o.o. z siedzibą w Osnowie pośredniej kontroli nad Rolimpex S.A. z siedzibą w Warszawie.

UZASADNIENIE

W dniu 21 grudnia 2001 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej organem antymonopolowym, wszczął na podstawie art. 44 ust. 1 w związku z art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319 ze zm.), zwanej dalej ustawą o ochronie konkurencji, postępowanie antymonopolowe w sprawie koncentracji, polegającej na przejęciu przez Provimi Polska Holding Sp. z o.o. w Osnowie, zwanej dalej Provimi Polska, pośredniej kontroli nad Rolimpex S.A. w Warszawie, zwaną dalej Rolimpex. W pierwszym etapie realizacji planowanej koncentracji Rolimpex Pracownicy Sp. z o.o., jeden z akcjonariuszy Rolimpex, utworzy spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, do której wniesie posiadane akcje Rolimpexu. Drugim etapem będzie nabycie wszystkich udziałów nowej spółki przez Provimi Polska, w wyniku czego stanie się ona właścicielem (pośrednio) 15% akcji i praw głosu na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Rolimpex. Powyższa transakcja spowoduje, że Provimi Polska zwiększy posiadany pakiet akcji Rolimpex z 24,45% do 39,45%. W takim samym stopniu wzrośnie liczba głosów Provimi Polska na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Rolimpex. Z uwagi na to, iż akcje Rolimpex dopuszczone są do publicznego obrotu, a istotna część akcjonariatu jest rozproszona, posiadanie przez jednego przedsiębiorcę 39,45% akcji (bezpośrednio 24,45% i pośrednio 15%) pozwala na sprawowanie kontroli nad tą Spółką. Z

uzyskanych od Provimi Polska informacji wynika, że łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji - w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia zamiaru koncentracji - przekroczył 50 mln EURO. Wobec spełnienia przesłanek art. 12 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 oraz niespełnienia przesłanek art. 13 pkt 1 lit. a) i pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji na przedsiębiorcy przejmującym kontrolę spoczywał obowiązek zgłoszenia organowi antymonopolowemu zamiaru przedmiotowej koncentracji. Provimi Polska wchodzi w skład grupy, na czele której stoi włoska spółka Motedison Spa, prowadząca działalność za pośrednictwem następujących spółek holdingowych (wydzielonych w oparciu o segmenty rynku rolno - spożywczego):

- Beghin Say - produkcja i dystrybucja cukru i produktów pochodnych, zarówno dla potrzeb przemysłu spożywczego, jak i dla produkcji chemicznej, biochemicznej oraz farmaceutycznej,
- Cereol - przetwarzanie nasion oleistych i produkcja olejów roślinnych oraz protein i lecytyn (spółka ta jest właścicielem Zakładów Przemysłu Tłuszczowego „Kruszwica” S.A. w Kruszwicy),
- Cerestar - produkcja skrobi i produktów pochodnych używanych w przemyśle spożywczym, paszowym i w branżach farmaceutycznej, chemicznej i papierniczej,
- Provimi - produkcja pasz zwierzęcych.

Grupa Provimi posiada 75 zakładów produkcyjnych w 25 krajach na całym świecie, a jej udział w światowym rynku pasz wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa]. Na rynku polskim prowadzi działalność za pośrednictwem spółek zależnych: Provimi Polska, Provimi Polska Olsztynek Sp. z o.o. w Olsztynku, Provimi Polska Tworóg Sp. z o.o. w Tworogu i Dana Feed Polska Sp. z o.o. w Zielonej Górze. Provimi Polska posiada udziały w trzech spółkach tj.: Provimi Polska Białystok Sp. z o.o. w Białymstoku, Provimi Polska Dobrzelin Sp. z o.o. w Dobrzelinie i Provimi Polska Bieganów Sp. z o.o. w Bieganowie i łącznie dysponuje 12 wytwórniami pasz, z tego 4 w województwie kujawsko-pomorskim i po jednej w województwach: zachodnio - pomorskim, śląskim, warmińsko - mazurskim, podlaskim, wielkopolskim, łódzkim, lubuskim i podkarpackim. Udział grupy Provimi w polskim rynku pasz przemysłowych w 2000 r. wyniósł ok. [tajemnica przedsiębiorstwa], w tym dla: drobiu - [tajemnica przedsiębiorstwa], trzody - [tajemnica przedsiębiorstwa], a dla bydła - [tajemnica przedsiębiorstwa].

Rolimpex jest produkcyjno - handlową spółką holdingową, specjalizującą się w sektorze rolno - spożywczym. Działalnością podstawową grupy jest produkcja pasz wspierana

przez branże: nasienną, przechowalniczą i handlową, które zapewniają stabilne zaopatrzenie branży paszowej w surowce, materiały i usługi oraz wspomagają ją w sprzedaży i dystrybucji. W skład grupy Rolimpex wchodzi 4 spółki zależne, przy czym produkcją pasz zajmują się Dobropasz Grupa Rolimpex Sp. z o.o. w Bloku Dobryszycy i Dolnośląskie Wytwórnice Pasz "Dolpasz" S.A. we Wrocławiu, posiadające łącznie 13 wytwórni pasz zlokalizowanych na terenie województw: dolnośląskiego - 5, łódzkiego - 3 i po jednej w województwach: małopolskim, opolskim, śląskim, świętokrzyskim i warmińsko - mazurskim. Udział grupy Rolimpex w polskim rynku pasz przemysłowych ogółem w 2000 r. wyniósł ok. [tajemnica przedsiębiorstwa], w tym dla drobiu - [tajemnica przedsiębiorstwa], trzody - [tajemnica przedsiębiorstwa], a dla bydła - [tajemnica przedsiębiorstwa]. Przechowalnictwem zbóż zajmuje się spółka Rolimpex Dobry Miasto Sp. z o.o. w Dobrym Mieście, w której skład wchodzi 6 elewatorów (Dobry Miasto, Kętrzyn, Elbląg, Nidzica, Koronowo). Działalność nasiennicza prowadzona jest przez Rolimpex Nasiona Sp. z o.o. w Warszawie, która posiada 7 oddziałów zlokalizowanych w Iławie, Chełmie, Śremie, Lwówku Śl., Koźlenicach, Pelplinie oraz Gorzowie Wlkp. Natomiast handel m.in.: melasą, cukrem, olejami roślinnymi, skrobią ziemniaczaną i śrutą sojową prowadzi bezpośrednio Rolimpex (spółka - matka).

Jak podano w zgłoszeniu, przyczyną zamierzonej koncentracji jest uzyskanie korzyści przez jej uczestników, płynącej z integracji w zakresie zaopatrzenia i sprzedaży. Z uwagi na to, że działalność Spółek jest ulokowana w różnych częściach kraju, koncentracja będzie stanowiła rozszerzenie rynku geograficznego. Zdaniem Provimi Polska integracja przyczyni się do [tajemnica przedsiębiorstwa]. Omawiany zamiar koncentracji stanowi kolejne działanie Provimi Polska i Rolimpex zgłoszone do organu antymonopolowego. Dokonane wcześniej zgłoszenia dotyczyły zamiarów koncentracji polegających na:

- 1) nabyciu przez Central Soya Rolpol Holding Sp. z o.o. (obecnie Provimi Polska) akcji Rolimpex w ilości powodującej osiągnięcie 48,90% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy, do którego Prezes UOKiK nie zgłosił zastrzeżeń zawiadomieniem z dnia 5 marca 2001 r. Nr DDF1 – 411/65/00/MP,
- 2) objęciu przez osobę pełniącą funkcję Prezesa Zarządu w spółce Provimi Polska Holding Sp. z o.o. z siedzibą w Osnowie, funkcji Członka Zarządu Rolimpex S.A. z siedzibą w Warszawie (decyzja z dnia 16 listopada 2001 r. Nr DDF1-411/37/01/MP).

Organ antymonopolowy zważył, co następuje

Przedmiotowa koncentracja polega na przejęciu przez Provimi Polska pośredniej kontroli nad Rolimpex S.A.

W myśl art. 94 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców, o którym mowa w art. 12 ust. 2 pkt 2 dokonuje przedsiębiorca przejmujący kontrolę. W niniejszej sprawie obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji spoczywał zatem na Provimi Polska.

Zgodnie z przesłanką art. 17 powołanej wyżej ustawy organ antymonopolowy w drodze decyzji wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca na rynku i wskutek czego konkurencja na tym rynku nie zostanie istotnie ograniczona. Przez pozycję dominującą (art.4 pkt 9 ustawy) rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Ocena oddziaływania koncentracji na stan konkurencji wymaga określenia rynków właściwych, zarówno w aspekcie produktowym jak i geograficznym, na które koncentracja wywiera wpływ. Z informacji zawartych we wniosku zgłoszeniowym wynika, iż rynki produktowe bezpośrednich uczestników koncentracji oraz grup kapitałowych, do których należą, pokrywają się, gdyż zarówno Provimi Polska jak i Rolimpex funkcjonują w podstawowych obszarach swojej działalności na rynku pasz przemysłowych. Natomiast wspólnym rynkiem geograficznym, na którym działają uczestnicy koncentracji i na który ww. koncentracja będzie miała wpływ jest rynek polski

Mówiąc o rynku polskim należy uwzględnić fakt, że sprzedaż pasz przez poszczególne wytwórnie koncentruje się przeważnie na obszarze jednego lub kilku sąsiednich województw (jak wynika z przeprowadzonego przez organ antymonopolowy badania 60% objętych nim przedsiębiorców ponad połowę sprzedaży pasz realizuje w województwie, na terenie którego posiada wytwórnię pasz)..

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego produkcja pasz przemysłowych w Polsce wyniosła w 2000 r. 4275 tys. ton, z czego 3800 tys. ton stanowiły mieszanki średniobiałkowe, a 400 tys. ton koncentraty wysokobiałkowe. Według szacunków Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej (dane IERiGŻ *Rynek pasz, kwiecień 2002*) produkcja pasz przemysłowych w 2001 r. wynosiła 4580 tys. ton, z czego 4060 tys. ton stanowiły mieszanki średniobiałkowe, a 445 tys. ton koncentraty wysokobiałkowe. Instytut przewiduje utrzymanie w 2002 r. produkcji pasz przemysłowych na poziomie zbliżonym do

osiągniętego w 2001 r. (około 4570 tys. ton, w tym 4020 tys. ton mieszanek średniobiałkowych i 475 tys. ton koncentratów wysokobiałkowych).

Krajowy rynek mieszanek paszowych i koncentratów jest aktualnie chroniony cłami w wysokości ok. 20% (nie dotyczy to wszystkich asortymentów). Bariera ta oraz koszty transportu powodują, że import wymienionych produktów jest nieznaczny. Sytuacja ta może ulec zmianie w wyniku zniesienia barier celnych w momencie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Wówczas o opłacalności importu będą decydowały jedynie ceny pasz i koncentratów w krajach Unii oraz koszty transportu. W szczególności może nastąpić wzrost importu koncentratów, dla którego opłacalności koszty transportu mają mniejsze znaczenie. W strukturze podmiotowej rynku pasz przemysłowych dla zwierząt hodowlanych przeważają firmy małe. Na 715 firm działających na tym rynku, 54 należały do grupy zatrudniających powyżej 49 pracowników, 167 do grupy zatrudniających od 10 do 49 pracowników i 494 do grupy zatrudniających do 9 pracowników (dane według stanu na koniec 1999 r. podane przez IERiGŻ w *Rynek pasz, kwiecień 2002*). Według IERiGŻ struktura ta nie uległa w ciągu ostatnich 2 lat istotnym zmianom. Instytut w swoich opracowaniach przewiduje jednak wzrost koncentracji produkcji wynikający m.in. ze zmniejszania się liczby najmniejszych producentów pasz. Tendencja taka jest obserwowana w krajach należących do Unii Europejskiej, dysponujących już aktualnie znacznie wyższym poziomem koncentracji produkcji w przemyśle paszowym niż Polska. W celu dokonania oceny rynku pasz przemysłowych w Polsce organ antymonopolowy przeprowadził badanie ankietowe, m.in. pod kątem:

- wielkości produkcji i sprzedaży pasz przemysłowych w 2000 i 2001 r.,
- zdolności produkcyjnych, stopnia ich wykorzystania oraz przewidywanych zmian w tym zakresie na przestrzeni najbliższych 3 lat,
- kierunków sprzedaży pasz wg województw.

Z analizy informacji uzyskanych od 51 firm zaliczających się do grupy małych, dużych i średnich producentów wynika, że badani przedsiębiorcy posiadają 92 wytwórnie pasz i wyprodukowali w 2000 r. łącznie 3,5 mln ton, a w 2001 r. 4,0 mln ton pasz przemysłowych ogółem. Porównując wielkość produkcji pasz przemysłowych ogółem w 2001 r. i 2000 r. w 33 przypadkach (2/3 badanych przedsiębiorców) odnotowano wzrost produkcji. Natomiast w produkcji mieszanek średniobiałkowych wzrost miał miejsce u 30 przedsiębiorców, zaś w produkcji koncentratów w 15 przypadkach (na ogólną liczbę 37 producentów). Tendencję wzrostową produkcji pasz (zarówno mieszanek paszowych jak i

koncentratów) odnotowała również Provimi Polska. Natomiast w spółce Rolimpex nastąpił jedynie wzrost produkcji koncentratów.

Potencjał produkcyjny badanych przedsiębiorców (w tym Provimi Polska i Rolimpex) wynosi ok. 5,5 mln t i wykorzystywany jest średnio w ok. 67%. Spośród badanych wytwórni w 10 planuje się rozbudowę posiadanych mocy produkcyjnych w okresie najbliższych 3 lat. Natomiast Provimi Polska i Rolimpex przewidują produkcję w ramach posiadanych zdolności produkcyjnych. Powyższe dane wskazują na tendencje rozwojowe w różnych segmentach branży paszowej. Z uzyskanych od badanych przedsiębiorców informacji wynika, iż najwięcej wytwórni pasz zlokalizowanych jest na terenie województw: wielkopolskiego (16), kujawsko - pomorskiego (12), warmińsko - mazurskiego (10), dolnośląskiego i mazowieckiego (po 8) oraz łódzkiego (7). Natomiast wytwórnie grup Rolimpex i Provimi Polska zlokalizowane są w różnych województwach (zbieżność istnieje tylko na terenie województwa łódzkiego, warmińsko - mazurskiego i śląskiego). Jak wynika z zebranych w toku badania informacji, przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji spotykają się z konkurencją reprezentującą zarówno kapitał znanych zagranicznych producentów pasz, takich jak: Cargill w USA (Cargil Polska Sp. z o.o. w Warszawie), Dossche w Belgii (Dossche Poland Sp. z o.o. w Kaliszu), Land O'Lake w USA (Land O'Lake Ltd. Sp. z o.o. i Land O'Lake S.A. w Warszawie), De Heus Brokking Koudijs w Holandii (Koudijs Pasze Sp. z o.o. w Łęczycy), Guyorarc'h Nutrition Animale we Francji (Iłpasz S.A. w Iłowie i Paszutil S.A. w Stargardzie Szczecińskim), Hendrix w Holandii (Trouw Nutrition Polska Sp. z o.o. w Grodzisku Mazowieckim), jak i polski: Wytwórnia Pasz „Wipasz” Sp. z o.o. w Wadągu, Wytwórnia Pasz „Piasz” w Lewkowicach, Golpasz S.A. w Golubiu Dobrzyniu, Wytwórnia Pasz i Koncentratów „Tasomix” Nowe Skalmierzyce, „Neorol” Sp. z o.o. w Żerkowie, PPH „Spomis” w Gołańczy.

Organ antymonopolowy na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego i Instytutu Gospodarki Żywnościowej i Ekonomiki Rolnictwa ustalił, iż udział (w %) w rynku polskim Grupy Provimi i Rolimpex w latach 2000 – 2001 w zakresie produkcji poszczególnych pasz wynosił:

Grupa asortymentowa pasz	Grupa Rolimpex	Grupa Provimi	Grupa Rolimpex+Provimi
	2000/2001	2000/2001	2000/2001
pasze przemysłowe ogółem	[tajemnica przedsiębiorstwa]		

mieszanki ogółem	
koncentraty ogółem	

Udział ten w ostatnich latach utrzymywał się na stałym poziomie z lekką tendencją spadkową i był najwyższy w rynku koncentratów. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi ocenia, iż potencjał produkcyjny firm działających na rynku pasz przemysłowych wynosi ok. 8 mln ton, zaś udział Provimi Polska i Rolimpex w tym potencjale na ok. [tajemnica przedsiębiorstwa]. Niezbędne zmiany, w kontekście zamierzonego przystąpienia Polski do Unii Europejskiej i wzrostu konkurencji na rynkach produktów żywnościowych, jakie następują i będą następowały w krajowej produkcji rolnej, wymagają dostosowania również w sferze zaopatrzenia rolnictwa w środki produkcji. Konieczne będą więc także zmiany technologiczne w produkcji pasz oraz rozszerzenie działalności producentów np. o szerszą informację o produktach i doradztwo żywieniowe dla hodowców. Provimi Polska i Rolimpex prowadzą już działania w tym zakresie i przewidywany jest ich dalszy rozwój po dokonaniu koncentracji. Przedmiotowa koncentracja może zatem pozytywnie przyczynić się do upowszechnienia nowoczesnych metod żywienia a tym samym poprawy efektywności produkcji zwierzęcej.

Oceniając wpływ planowanej koncentracji na stan konkurencji na krajowym rynku produkcji pasz przemysłowych, organ antymonopolowy uwzględnił następujące przesłanki:

- strukturę podmiotową rynku. Na rynku tym funkcjonuje kilkuset producentów pasz, w tym przedsiębiorcy o znacznym, chociaż mniejszym od uczestników koncentracji, potencjale produkcyjnym. Powoduje to, iż odbiorcy pasz mają zapewnione alternatywne źródła zaopatrzenia i swobodę wyboru dostawcy;

- udział w rynku łączących się przedsiębiorców. W wyniku planowanej koncentracji jej uczestnicy osiągną udział w produkcji pasz przemysłowych wynoszący ok. [tajemnica przedsiębiorstwa]. Udział ten, choć wysoki, nie osiąga poziomu rodzącego domniemanie pozycji dominującej (ponad 40%). Ponadto, z uwagi na przedstawioną wyżej strukturę rynku, przedsiębiorcy ci spotykać się będą z konkurencją ze strony pozostałych producentów pasz;
- występowanie konkurencji nie tylko w skali krajowej, lecz również na rynkach lokalnych. Na terenie każdego z województw, na których zlokalizowane są wytwórnie pasz należące do Provimi Polska i Rolimpex prowadzi działalność od kilku do kilkunastu producentów pasz;- wpływ planowanej koncentracji na poprawę jakości obsługi odbiorców. Łączące się

podmioty będą mogły w szerszym zakresie stosować postęp techniczny i technologiczny w produkcji oraz rozwijać działalność informacyjno - doradczą dla hodowców;

- przewidywane otwarcie rynku (zniesienie barier celnych) w związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej. Eliminacja dotychczasowych ograniczeń importowych w postaci ceł zwiększy otwartość rynku na konkurencję zewnętrzną. W szczególności oczekiwać można zwiększonego importu w odniesieniu do koncentratów paszowych, gdyż w ich przypadku koszty transportu odgrywają mniejszą rolę;
- tendencje koncentracyjne występujące w przemyśle paszowym w krajach europejskich.

W świetle powyższego brak jest podstaw do stwierdzenia, iż w wyniku przedmiotowej koncentracji Provimi Polska osiągnie pozycję, która umożliwi spółce zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku przez stworzenie jej możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów i konsumentów. Nie osiągnie więc pozycji dominującej w rozumieniu art. 4 pkt 9 ustawy o ochronie konkurencji. W ocenie organu antymonopolowego w wyniku realizacji planowanej koncentracji w polskim rynku pasz przemysłowych nie powstanie pozycja dominująca na rynku i wskutek czego konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona. Zatem przedmiotowy zamiar koncentracji spełnia przesłanki art. 17 ustawy o ochronie konkurencji.

Biorąc pod uwagę powyższe orzeczono jak w sentencji.

Zgodnie z art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do sądu antymonopolowego - za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - w terminie dwutygodniowym od daty jej doręczenia.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Marek Wojtkiewicz
Dyrektor Departamentu Instytucji Finansowych,
Usług i Rolnictwa

Otrzymuje:

Provimi Polska Holding Sp. z o.o., Osnowo